

ความรู้เรื่องสื่อ และสารสนเทศ

จากแนวคิดสู่แนวทางปฏิบัติ

อลงกรณ์ ปรีวุฒิปพงศ์
คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ห้องสมุดเทคโนโลยี

401017115

คำนำ

หนังสือเรื่อง “ความรอบรู้เรื่องสื่อและสารสนเทศ : จากแนวคิดสู่แนวทางปฏิบัติ” เล่มนี้เป็นผลจากเมล็ดพันธุ์แห่งความพยายามในการรวบรวมเนื้อหาพร้อมสมัยสำหรับพัฒนาให้ผู้เรียนฉลาดรู้เรื่องสื่อและรอบรู้เรื่องสารสนเทศ ซึ่งมาจากประสบการณ์สอนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนิสิตตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 จนถึงปัจจุบัน ทำให้เห็นความจำเป็นที่จะเรียบเรียงหนังสือที่เกี่ยวกับแนวคิดด้านความรอบรู้เรื่องสื่อและสารสนเทศ พร้อมตัวอย่างที่เหมาะสมกับการนำไปวิเคราะห์ปฏิบัติ เพื่อนำไปใช้เป็นหนังสือและเอกสารประกอบการเรียนการสอน 3 รายวิชาในความดูแลของภาควิชาวารสารสนเทศ ระดับปริญญาตรี อันได้แก่ การรู้เท่าทันสารสนเทศ (Information Literacy) สำหรับนิสิตในคณะ และ การรู้เท่าทันข่าวและสารสนเทศ (News and Information Literacy) ข่าว สารสนเทศและสังคม (News Information and Society) สำหรับนิสิตนอกคณะ

ผู้เขียนขอขอบคุณคณะนิเทศศาสตร์สำหรับทุนสนับสนุนจากโครงการตำราและเอกสารทางวิชาการในการพัฒนาหนังสือเล่มนี้เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนวิชาข้างต้นเป็นระบบระเบียบ โดยเฉพาะนิสิตและนักศึกษาที่ได้ใช้เนื้อหาในเล่มนี้เป็นเครื่องมืออภิปรายและต่อยอดความคิดรวมทั้งครูบาอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญที่ประสิทธิ์ประสาทศาสตร์ด้านนิเทศศาสตร์และวารสารศาสตร์ให้แก่ผู้เขียน การเขียนหนังสือเล่มนี้สำเร็จบริบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลือจากผู้ช่วยวิจัยกำลังใจจากกัลยาณมิตรทุกท่าน และความอนุเคราะห์จากเจ้าหน้าที่ประจำคณะทุกคน

หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนและผู้สนใจมองเห็นความสลับซับซ้อนของสื่อและสารสนเทศด้วยความเข้าใจและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขออภัยเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อลงกรณ์ ปรีฑูมิพงศ์

พฤษภาคม 2565

สารบัญ

ส่วนที่ 1

แนวคิดและความสำคัญของความรอบรู้เรื่องสื่อและสารสนเทศ

(Media and Information Literacy: MIL)

บทที่ 1: นิยามความรอบรู้เรื่องสื่อและสารสนเทศ	3
พัฒนาการความรอบรู้เรื่องสื่อและสารสนเทศ	6
ความเหมือนในความต่าง	10
การบรรจบรวมของการรู้เท่าทันสื่อและความรอบรู้เรื่องสารสนเทศ	18
ประเด็นถกเถียงเกี่ยวกับ MIL	19
บทที่ 2: กรอบคิดการเข้าถึงความรอบรู้เรื่องสารสนเทศ	23
สังคมสารสนเทศ	24
ลำดับขั้นการรับรู้และสร้างข้อมูล	27
แบบจำลองเพื่อการแสวงหาและรู้จักสารสนเทศ	30
การประยุกต์ใช้ความรอบรู้เรื่องสารสนเทศ	39
บทที่ 3: ทักษะสำหรับความรอบรู้เรื่องสื่อและสารสนเทศ	43
ทักษะของความฉลาดรู้เรื่องสื่อ	44
ทักษะความรอบรู้เรื่องสารสนเทศ	46
ลูกผสมในความรอบรู้เรื่องสื่อและสารสนเทศ	49

ส่วนที่ 2

แนวทางปฏิบัติสำหรับความรอบรู้เรื่องสื่อและสารสนเทศ

ข้อตกลงเบื้องต้นสำหรับแนวทางปฏิบัติ	55
บทที่ 4: ความรอบรู้เรื่องสื่อและสารสนเทศกับข่าวปลอม	59
ข่าวปลอม-ข่าวลวง-ข่าวกู่	61
ข่าวปลอมเกี่ยวกับฝุ่นละออง PM2.5	63
สารสนเทศจอมปลอมในวิกฤตโควิด-19	76
เติมพลังด้วยแนวคิดนิเทศศาสตร์และกิจกรรมเสริม	93

ส่วนที่ 2

แนวทางปฏิบัติสำหรับความรอบรู้เรื่องสื่อและสารสนเทศ (ต่อ)

บทที่ 5: ความรอบรู้เรื่องสื่อและสารสนเทศกับ การพัฒนาอย่างยั่งยืน	101
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	102
ทักษะ 3Es กับการพัฒนาที่ยั่งยืนตลอดชีวิต	105
แนวทางการพัฒนา MIL กับการพัฒนาอย่างยั่งยืน	107
เติมพลังด้วยแนวคิดนิเทศศาสตร์และกิจกรรมเสริม	119
บทที่ 6: ความรอบรู้เรื่องสื่อและสารสนเทศกับ การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ	129
สื่อ สารสนเทศ และ อุตสาหกรรมสร้างสรรค์	129
ต้นทุนวัฒนธรรมกับความรักใส่ใส	131
ฝึกกับการสร้างรายได้สำหรับเศรษฐกิจดิจิทัล	139
เติมพลังด้วยแนวคิดนิเทศศาสตร์และกิจกรรมเสริม	148
บทที่ 7: แนวทางการประยุกต์ MIL เพื่อการเรียนรู้การสอน	153
การผสมผสาน MIL เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมกับสื่อ	154
หลักสูตร MIL เพื่อการศึกษา	156
ตัวชี้วัด MIL	158
มีอะไรต่อจาก MIL	160
บรรณานุกรม	169
ประวัติผู้เขียน	181

สามารถยืมและติดตามหนังสือใหม่ได้ที่ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Walai Autolib

<https://lib.rmutp.ac.th/bibitem?bibid=b00108427>

B ความรอบรู้เรื่องสื่อและสารสนเทศ : จากแนวคิดสู่แนวทางปฏิบัติ / อลงกรณ์ ปริวุฒิพงษ์.
อลงกรณ์ ปริวุฒิพงษ์.

My list

Subject [สารสนเทศ.](#)
[สื่อมวลชน.](#)

Details

Published กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสารวิชาการ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2565.

Edition พิมพ์ครั้งที่ 1.

Detail 181 หน้า : ภาพประกอบ, 26 ซม.

ISBN 9786164076259

 0 5 0

 MARC

 Export

 Save

 Share

สำหรับเพื่อการศึกษาและทำวิจัยเท่านั้น